

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/235/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244599
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1111244599.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a JUDr. Milana Chalupku, v právnej veci navrhovateľa: C. E., G.. XX.XX.XXXX, K. I. XX, K., zast. FUTEJ & Partners s.r.o., Radlinského 2, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika zast. Národnou bankou Slovenska, Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, o náhradu škody 17.544,21 Eur s príslušenstvom, na odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. februára 2014, č. k. 10C/191/2011-527, uzneseniu zo dňa 3. apríla 2014, č. k. 10C/191/2011-544 a uzneseniu zo dňa 3. apríla 2014, č. k. 10C/191/2011-546 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 03.04. 2014, č. k. 10C/191/2011-544 **p o t v r d z u j e .**

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 03.04. 2014, č. k. 10C/191/2011-546 **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 17.544,21 Eur príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou **PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej len Družstvo) a obchodníka s cennými papiermi (ďalej len "obchodník s CP"). Súčasne uvedeným rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v právnej veci sp. zn. 10C/191/2011.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľ sa stal členom Družstva, do ktorého vložil peňažné prostriedky. Žalovaná suma predstavuje výšku nevyplateného vyrovnávacieho podielu v sume 17.544,21 Eur. Kritériom vstupu navrhovateľa do družstva bolo vykonávanie dohľadu NBS nad činnosťou družstva, na základe ktorého do družstva investoval finančné prostriedky. Navrhovateľ si predmetnú pohľadávku prihlásil v konkurze, ktorý bol na Družstvo vyhlásený uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. 04. 2011, táto však bola správcom konkurznej podstaty popretá a navrhovateľ podal incidenčnú žalobu, konanie o ktorej nie je doposiaľ právoplatne skončené.

Bolo tiež preukázané, že investíciami vloženými do družstva, ktoré tvorili vklady členov družstva, mal právo disponovať výhradne Capital invest o.c.p. na základe zmluvy o riadení portfólia z 02. 06. 2008, uzavretej medzi obchodníkom s CP a družstvom. Zmluva bola ukončená zo strany obchodníka s CP výpoveďou zo dňa 30. 03. 2010. Po zániku záväzkového vzťahu medzi družstvom a obchodníkom s

CP sa družstvo domáhalo svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy voči obchodníkovi s CP rôznymi žiadosťami a výzvami na zaplatenie dlžných súm ale nie súdnou cestou. Družstvo finančné prostriedky, ktoré získalo od svojich členov, neposkytovalo obchodníkovi s CP na základe zmluvy so špecifikovanou výškou poskytnutej sumy, ale zamestnanci obchodníka s CP priamo disponovali s peniazmi družstva po udelení súhlasu družstva. Na základe schváleného prospektu investície Úradom pre finančný trh UTF-002/2002/SPI zo dňa 21. 03. 2002, právoplatným dňa 28. 03. 2002, bolo družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky 10 rokov. Prospekt investície bol informačným dokumentom, z ktorého investori získavali informácie pre ich investičné rozhodnutie.

Z uvedeného skutkového stavu vyplynulo, že do 01. 06. 2010 NBS, ako aj jej právny predchodca Úrad pre finančný trh, v súlade so zákonom číslo 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov postupovali správne vo vzťahu k družstvu, ktoré bolo NBS povinné predkladať polročné správy o svojom hospodárení, z obsahu ktorých nevyplývali žiadne informácie o prípadnej zhoršenej finančnej situácii družstva predovšetkým po tom, čo bolo vedené rokovanie so štatutárom družstva, ako aj s ostatnými štatutármi dcérskych spoločností družstva a NBS dňa 24. 08. 2007. Po týchto rokovaniach Družstvo dňa 10. 10. 2007 doručilo NBS písomnú odpoveď, v ktorej zdôraznilo, že zo strany družstiev nedošlo k porušeniu zákona a prospektov investícií schválených Úradom pre finančný trh. Vyjadrilo sa aj k systému fungovania družstiev vzhľadom na ich investičnú stratégiu, pričom podľa jeho názoru narušenie tohto systému by mohlo spoločnostiam spôsobiť značné škody ako aj na druhej strane náklady, keďže finančné vzťahy medzi uvedenými spoločnosťami sú dlhodobými investičnými vzťahmi. Družstvu aj dcérskym spoločnostiam sa javilo ako problematické zabezpečiť do portfólia družstiev iné investičné nástroje, ako nástroje, ktorých emitentmi boli spoločnosti v rámci finančnej skupiny CI holding, a.s. V odpovedi družstvo zdôraznilo aj to, že dlhodobé vysoké výnosy členov družstiev boli zabezpečené najmä ich dobrou investičnou stratégiou, pričom vyslovili obavu, že zmenou by mohlo prísť k ich ohrozeniu, resp. narušeniu ich dôveryhodnosti.

Družstvo až listom doručeným Národnej banke Slovenska (ďalej len NBS) dňa 15. 04. 2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi potom, čo mu tento vypovedal zmluvu o zriadení portfólia. NBS následne vykonala v období od 20. 04. 2010 do 06. 05. 2010 u obchodníka s cennými papiermi dohľad na mieste a zároveň vyzvala družstvo, aby predložilo žiadosť o schválenie dodatku prospektu investície tak, aby družstvo mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže NBS zistila, že podstatná časť prospektu investície sa stala neaktuálna. Družstvo predložilo dňa 28. 04. 2010 NBS žiadosť o schválenie dodatkov k prospektu investície. Podaním žiadosti bolo začaté konanie OPK - 5664/1/2010, ktoré bolo prerušené na čas, po ktorý družstvo bolo povinné odstrániť nedostatky žiadosti a žiadosť doplniť. Družstvo ani po opakovanom predĺžení lehoty na odstránenie väd žiadosti nedostatky neodstránilo, v dôsledku čoho NBS rozhodnutím zo dňa 26. 08. 2010, č. OPK-5664/1-5/2010 konanie vo veci zastavila. Rozhodnutie bolo potvrdené Bankovou radou NBS č. GUV-1744/2010, zo dňa 08. 12. 2010. NBS súčasne začala voči družstvu konanie o uložení sankcie podľa ustanovenia § 144 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. za porušenie ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c), h) zákona o cenných papieroch a ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch. Rozhodnutím z 30. 05. 2011, právoplatným dňa 18. 7. 2011, NBS družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt. NBS na základe získaných poznatkov činnosti družstva ako aj obchodníka s cennými papiermi, dňa 27. 07. 2010 orgánom činným v trestnom konaní podala oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu. Dňa 10. 08. 2010 bolo začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

Z uvedeného skutkového stavu vyvodil súd prvého stupňa záver o nedôvodnosti návrhu poukazujúc na to, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by NBS vo vzťahu k družstvu nesprávne úradne postupovala. NBS až od účinnosti novely zákona č. 566/2001 Z.z., t. j. od 01. 06. 2010, bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt, Družstvo, dodržiava schválený prospekt investície. NBS nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, ako aj v rozpore so zák. č. 566/1992 Zb. o NBS, zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj so zák. č. 747/2004 Z.z. o dohlade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh ako nedôvodný posúdil súd prvého stupňa i preto, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak nemôže poškodený dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je mu povinný plniť. Navrhovateľ si svoj nárok uplatnil aj v konkurznom konaní vedenom voči Družstvu, ktorého bol členom. V prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nevyožiteľnosti pohľadávky poškodeného, ako predpokladu vzniku škody spôsobenej štátom, odvíja až odo dňa, keď pominú účinky vyhláseného konkurzu alebo až vtedy, keď nebude nárok navrhovateľa na základe právoplatného rozvrhového uznesenia súdu uspokojený. Pohľadávka navrhovateľa bola síce správcom konkurznej podstaty popretá, uplatnil si ju však incidenčnou žalobou, o ktorej nebolo doposiaľ rozhodnuté. Keďže konkurz nie je ukončený, nie je možné v danej veci ustáliť ani výšku škody, ktorá mala navrhovateľovi vzniknúť. Rovnako navrhovateľ ako bývalý člen družstva si nárok na náhradu škody môže uplatniť v zmysle ust. § 243 ods. 4 Obch. zák. voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že NBS by sa mohla dopustiť prípadného nesprávneho úradného postupu zanedbaním dohľadu len vo vzťahu ku dohliadanému subjektu, ktorým je Družstvo. Navrhovateľ však poukazoval na to, že mu vznikla škoda aj v príčinnej súvislosti so zanedbaním dohľadu zo strany NBS nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi. Družstvo poskytovalo finančné prostriedky po tom ako ich získalo, obchodníkovi s cennými papiermi na základe zmluvy o riadení portfólia. Medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi tak vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého boli obaja účastníci zmluvy povinní plniť si z uzavretej zmluvy. Ak Družstvo zistilo, že obchodník s cennými papiermi si svoje povinnosti neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo na základe uzavretej zmluvy nárok. Len v prípade, ak by sa Družstvo svojich pohľadávok nedomohlo voči obchodníkovi s cennými papiermi, bolo by možné teoreticky dospieť k záveru, že Družstvu vznikla škoda v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcim v zanedbaní dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi. V priamej príčinnej súvislosti potom mohla vzniknúť škoda, ale len na strane Družstva a nie na strane navrhovateľa. Na základe uvedeného i prípadný nesprávny úradný postup NBS vyplývajúci z dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi súd považoval za právne irelevantný. Navrhovateľovi totiž nevznikla škoda v priamej príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcim v zanedbaní dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi. Odporca v konaní preukázal, že NBS dohľad nad Družstvom nezanedbal, keďže Družstvo bolo dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu (dohľad nad plnením povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt) v súlade s ust. § 125 až 128 zákona o cenných papieroch. Preto pôvodne Úrad pre finančný trh schválil Družstvu prospekt investícií, pričom posudzoval len jeho úplnosť. Za pravdivosť údajov v prospekte investície zodpovedali príslušné orgány družstva. Odporca tiež preukázal, že nebolo v právomoci NBS schvaľovať zmluvu o zriadení portfólia, čo znamená, že NBS nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože v takom prípade by prekročila svoje kompetencie.

Súd prvého stupňa napokon poukázal aj na to, že štát nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti Družstva a jeho majetkovoprávných vzťahov, v ktorých má Družstvo autonómne postavenie. Vnútorne vzťahy Družstva sa spravovali v danom čase stanovami a ustanoveniami Obch. zákonníka. Navrhovateľ ako člen Družstva neinvestoval predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemala žiaden vplyv členská schôdza, ale práve naopak, táto je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle Obch. zákonníka a stanov družstva. Navrhovateľ v konaní nepreukázal ani to, že počas členstva v družstve realizoval svoje oprávnenia vyplývajúce mu z členstva tak, že by aktívne zasiahol do činnosti družstva za účelom odvrátenia hroziacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov družstva.

Dokazovanie výsluchom svedkov RNDr. O. Y., T. M. Š., Ing. B. C.Á., T. A. Y. súd prvého stupňa nedoplnil, ani sa neoboznámil s účtovnou evidenciou Družstva z dôvodu, že z listinných dôkazov založených v súdnom spise mal dostatočne preukázaný skutkový stav opísaný odporcom vo vyjadrení k žalobnému návrhu.

Súd prvého stupňa zamietol aj návrh navrhovateľa na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v prejednávanej veci podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. s poukazom na § 1 O.s.p., podľa ktorého vnútroštátny súd je povinný zabezpečiť spravodlivú ochranu oprávnených záujmov účastníkov konania. Mal totiž za to, že

verejná ponuka majetkových hodnôt nie je regulovaná smernicou EÚ 2003/71/ES, t. j. smernicou o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo pri ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, na znenie ktorej sa odvolával navrhovateľ v predmetnom procesnom návrhu. Alternatívne investičné možnosti, medzi ktoré možno zahrnúť aj činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt, začala v rámci EÚ regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ zo dňa 08. 06. 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadením (ES) číslo 1060/2009, (EÚ) číslo 1095/2010. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ o navrhovateľom položených otázkach preto súd nepovažoval za nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Poukázal tiež na skutočnosť, že prvostupňový súd nie je súdom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, a preto nemá povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor EÚ.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa zásady úspechu vyjadrenej v § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, ktorý si náhradu trov konania neuplatnil, a ani mu v konaní žiadne nevznikli, súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti výroku rozsudku, ktorým bol zamietnutý návrh na začatie konania, podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, ktorým z odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. b), c), d) a f) O.s.p. žiadal prvostupňový rozsudok v napadnutej časti zmeniť a jeho návrhu vyhovieť, alternatívne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prvostupňovému súdu vytkol nezohľadnenie skutočnosti, že NBS nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, podľa ktorého základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Opätovne poukázal na to, že sa spoliehal, že nedôjde ku škode na jeho úkor, pretože vychádzal z garancie NBS ako orgánu dohľadu a nemohol predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa NBS len formálny, resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval a postup NBS bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na odporcu z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Postup odporcu označil za svojvoľný, resp. arbitrárny v neprospech každého, kto sa na odporcu z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Argument odporcu, že upozornil Družstvo, že vykonáva dohľad nad jeho činnosťou ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, posúdil ako úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť a nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností NBS, spočívajúcim v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zák. č. 566/2001 Z.z.. Za obzvlášť nepochopiteľný navrhovateľ považoval záver súdu prvého stupňa, že sa mal viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu, a nie v dôsledku toho, že nebol "bdelý" s tým, že mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami porušujúci subjekt donútiť k dodržiavaniu zákona. V ďalšom uviedol, že povinnosťou NBS podľa ust. § 137 ods. 2 Zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ust. § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 1. mája 2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS, napriek tomu, že odporca v priebehu celého konania tvrdil opak - preto mala NBS zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť, vydaných NBS Družstvu (Prospekt investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný NBS) a obchodníkovi s cennými papiermi.

Povinný zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách ako tých, ktoré vyplývajú z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú činnosťou obchodníka vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo, vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľa. Poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo výpoveďou svedka Ing. Zdenka Juricu, Csc., preukázané, že NBS už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené

zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, z čoho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom. NBS sa po zistení o rizikovitosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, Ing. Libor Červenka, vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Odvolateľ poukázal ďalej na to, že NBS naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a. s. a obchodníkom a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000 Eur, NBS nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi, vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznať riziko svojej investície, resp. že túto investíciu mu banka svojim zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Navrhovateľ tiež poukázal na skutočnosť, že NBS tým, že dňa 4. marca 2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011 NBS.

Navrhovateľ v odvolaní ďalej uviedol, že NBS rozhodnutím zo dňa 30. mája 2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18. júla 2011 zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že NBS ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31. decembru 2006, kedy došlo v sídle NBS dňa 27. augusta 2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti. Údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 1. októbra 2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva, boli neaktuálne už k 31. decembru 2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. decembra 2006, avšak NBS voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011 (zakázom činnosti). Uviedol, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevyučuje možnosť podať veriteľom, ktorý si prihlásili svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, pretože je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia navrhovateľa ako veriteľa v konkurznom konaní, a ak áno, v akom rozsahu. Súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok NS ČR zo dňa 11. apríla 2012, sp. zn. 29Cdo/4968/2009), ale je povinný zohľadniť aj napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu - preto žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak navrhovateľ doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu a prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť s tým, že ani zák. č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, Zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Uviedol, že z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20. augusta 2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti NBS, Garančnému fondu investícií, či poisťovni Chartis Europe a iným odporcom,

a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje jeho možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. Namietla, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p., a to s poukazom na uznesenie NS SR zo dňa 31. januára 2012, sp. zn. 6 MCdo 11/2010.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že prvostupňový súd v prejednávanej veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu (navrhnuté navrhovateľom), riadne zabezpečil dôkazné listiny aj z iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach a zároveň mal k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania a odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 241/07). Uviedol, že podstatou práva na spravodlivé konanie nie je právo na úspech v konaní, a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstávam navrhovateľa, a preto jeho tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae je účelové. Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že navrhovateľ sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba odďaľujú vydanie rozhodnutia vo veci a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje s tým, že navrhovateľ nevyužil všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadny návrh proti členom predstavenstva, ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Podľa neho kompetencie NBS pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z článku 2 ods. 2 Ústavy SR s tým, že NBS postupovala v súlade s Ústavou SR a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá zakotvené ustanoveniami zákona o dohľade a zákona o cenných papieroch. Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že navrhovateľ mohol požiadať NBS o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom a muselo mu byť známe, že s investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov s tým, že NBS môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom, a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu a až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 1. júna 2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla NBS dohliadať, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 1. januára 2009, na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zák. č. 558/2008 Z. z. a počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt, štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície a informácie a podklady, ktoré má NBS zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností. Poukázal tiež na skutočnosť, že žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla NBS kontrolovať, nakoľko vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ust. § 129 ods. 1 písm. b) Zákona o cenných papieroch, ktorá spočívala v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj

riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov, a preto za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na fakt, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Odporca uviedol, že NBS mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt, a to, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ust. § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie NBS nepotvrdovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 Zákona o cenných papieroch a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že vo vzťahu k Družstvu bola NBS nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, pričom sa nedopustila žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zák. č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou SR. Vo vzťahu k rozsudku NS ČR, sp. zn. 29Cdo/4968/2009 odporca uviedol, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci a z jeho odôvodnenia zároveň vyplýva, že akokoľvek inak nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ust. § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní a preto zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť, a preto musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a následne musia byť jednoznačne a nespochybniteľne preukázané všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti za škodu, ktoré musia byť splnené súčasne. Uviedol, že skutočná existencia pohľadávky navrhovateľa a jej výška voči Družstvu sa bude zisťovať v rámci incidenčných súdnych konaní, pokiaľ ich správca konkurznej podstaty Družstva neuzná skôr a až následne, ak pohľadávka navrhovateľa voči Družstvu nebude uspokojená v rámci konkurzu, môže navrhovateľovi vzniknúť škoda. K námietke navrhovateľa, že v konkurze na majetok Družstva a v súvisiacich incidenčných súdnych konaniach ani jeden a pol roka od vyhlásenia konkurzu nemajú veritelia ani len zistené pohľadávky, poukázal na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo dňa 14. septembra 2011, kde správca konkurznej podstaty konštatuje katastrofálny stav účtovníctva úpadcu, ktoré bolo vedené len do júla 2010 a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, účtovné doklady sú v neporiadku, mnohé z nich chýbajú a veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve a pohľadávky neboli popreté z dôvodu, že by boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku veľmi podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom. Zároveň uviedol, že v zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise, oboznámil a presne špecifikoval o aké doklady išlo s tým, že v súlade s ust. § 121 O. s. p., netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti s tým, že z odôvodnenia uznesenia NS SR zo dňa 27. februára 2008, sp. zn. 1Obo/283/2006 vyplýva, že dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať, pričom odporcovi je známe, že na Okresnom súde Bratislava I sú proti nemu vedené stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe, pričom vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nebolo navrhovateľom podané dôvodne.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa na základe dokazovania vykonaného v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) správne ustálil, že navrhovateľ v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup zo strany NBS pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvého stupňa v súlade s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 46/05, I. ÚS 352/6, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08) zodpovedal účastníkmi konania nastolené otázky, ktoré majú rozhodný význam pre posúdenie veci samej, a s ktorým sa stotožňuje aj súd druhého stupňa.

V danom prípade nebola spornou skutočnosť, že NBS bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt; sporným bol rozsah tohto dohľadu. Zohľadniť treba pritom fakt, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z. z.), teda až od 01. 06. 2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Z uvedeného potom vyplýva, že aj NBS mohla až od 01. 06. 2010 dohliadať na to, či Družstvo dodržiava schválený prospekt investície. Rovnako aj povinnosť aktualizovať prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01. 01. 2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela zák. č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z. z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z. z. pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z. z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov ako napr. správckové spoločnosti pre kolektívne investovanie). Neexistujúce povinnosti Družstva preto nemohli byť ani predmetom kontroly NBS. Navrhovateľ sa tiež mylne domnieva, že NBS vykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva. Podľa platnej právnej úpravy NBS mohla kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až 130 zák. č. 566/2001 Z. z. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že navrhovateľ si musel byť vedomý toho, že s jeho investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z. z. v znení platnom do 21. 7. 2013; § 126 až 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z. z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z. z. účinným dňa 22.07. 2013). Ak si toho navrhovateľ vedomý nebol, nemožno to pričítať na ťarchu NBS v zmysle zásady vigilanti bus iura non excusat (neznalosť zákona neospravedľuje). To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu navrhovateľa, podľa ktorej o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou Družstva nemal vedomosť.

Nemožno sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti NBS v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti, a preto ani NBS z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsojacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností NBS. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup NBS iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť NBS pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom vyplývajú zo zákona.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, a ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c) Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Navrhovateľ si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi s tým, že až do rozhodnutia NBS zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady NBS zo dňa 1. marca 2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú NBS. Činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého

výnosu z realizovaného finančného investovania; a zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči žalobcovi .

Odhliadnuc aj od aktívneho prístupu NBS k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 8. januára 2008, č. OPK - 9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 euro, kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou NBS, opätovne rozhodnutím zo dňa 20. augusta 2008, č. OPK-9750-5/2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 euro a následne rozhodnutím zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010 odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku navrhovateľa o nedostatočných opatreniach NBS na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v takom pochybení v postupe NBS, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci; hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť len v obsahu rozhodnutí NBS, keďže za nesprávny úradný postup nie je možné považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

S poukazom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že v prejednávanej veci nebol preukázaný základný predpoklad pre založenie objektívneho zodpovednostného vzťahu v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z., a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci (§ 9 uvedeného zákona).

Pokiaľ ide o rozsudok NS ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009, na ktorý v odvolaní poukazoval navrhovateľ, jeho interpretácia je nesprávna a zavádzajúca. Predovšetkým tento rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškani. Okrem toho NS ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie R 48/2011 týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného, ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia. Uvedený rozsudok sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R 48/2011, ale súčasne berie do úvahy rozhodnutie R 33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti NS ČR uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok spežania konkurznej podstaty nebude stačiť ani na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov, takže nezaistení veriteľa druhej triedy neobdržia pri rozvrhu nič. Z označeného rozsudku NS ČR nevyplýva záver, že žalobu o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku NS ČR teda vyplýva, že predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, a po druhé to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy. V prejednávanej veci v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok Družstva nedošlo k spežovaniu majetku z podstaty, preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o spežovaní majetku z podstaty a vzhľadom na to nemohlo dôjsť ani k čiastočnému rozvrhu. Za tohto stavu otázka nedobytnosti pohľadávky navrhovateľa nie je vyriešená (nie je celkom zrejmé, že v rámci konkurzného konania nedostane nič) a vzhľadom na to nemožno ustáliť ani výšku škody. Preto je správny záver súdu prvého stupňa aj v tom, že žaloba bola podaná predčasne.

Odvolací súd sa napokon nestotožnil ani s odvolacou námietkou týkajúcou sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý podľa navrhovateľa na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom. Z obsahu zápisnice z pojednávania konaného dňa 10.02.2014 totiž vyplýva, že konajúci súd po otvorení pojednávania riadne oboznámil účastníkov konania s dovtedy vykonaným dokazovaním a obsahom spisu (§ 119 ods. 5 O.s.p.).

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil.

Uznesením zo dňa 03. apríla 2014, č. k. 10C/191/2011-544 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť v lehote 10 dní od doručenia uznesenia súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20 Eur, podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Navrhovateľ v zákonnej lehote napadol uvedené uznesenie odvolaním, ktorým žiadal, aby odvolací súd z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia predmetné uznesenie zrušil a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastavil. S odkazom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zák. o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 01. 10. 2012 a ust. § 18ca zák. o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01. 10. 2012 navrhovateľ uviedol, že predmetné konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci sa začalo pred 01. októbrom 2012, a preto sa naň vzťahuje vecné oslobodenie od súdnych poplatkov týkajúce sa všetkých položiek Sadzobníka súdnych poplatkov.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania vec prejednal podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní veci dospel k záveru, že ani odvolanie navrhovateľa voči uzneseniu, ktorým mu bola uložená poplatková povinnosť za odvolanie proti meritórnemu rozhodnutiu, nie je dôvodným.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom od 01. 01. 2014 do 31. 08. 2014 (ďalej len „zák. č. 71/1992 Zb.“) súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá a druhá zák. č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 8 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 Eur.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne a v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom od 01. 01. 2014 do 31. 08.

2014 uložil navrhovateľovi poplatkovú povinnosť vo výške 20 Eur za odvolanie podané voči meritórnemu rozhodnutiu dňa 28.03.2014.

Uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že v čase podania odvolania, ktorý je rozhodným pre vznik poplatkovej povinnosti podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. o súdnych poplatkoch, bola zákonom stanovená poplatková povinnosť aj v prípade konania o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci (do 30. 09. 2012 vecne oslobodeného od súdnych poplatkov), a to položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej sa súdny poplatok zo žaloby iniciujúcej takéto konanie platí vo výške 20 Eur. Podľa § 6 ods. 2 veta druhá zák. o súdnych poplatkoch sa preto v rovnakej výške platí aj súdny poplatok za odvolanie proti meritórnemu rozhodnutiu v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom verejnej moci. Na uvedenom závere nič nemení ani prechodné ust. § 18ca zák. o súdnych poplatkoch, na ktoré poukazoval navrhovateľ, nakoľko odvolanie ako poplatkový úkon za odvolacie konanie bolo navrhovateľom podané dňa 28.03.2014, t. j. nejednalo sa ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. aj uznesenie, ktorým bola navrhovateľovi uložená poplatková povinnosť za odvolanie voči meritórnemu rozhodnutiu.

Uznesením zo dňa 03. apríla 2014, č. k. 10C/191/2011-546 súd prvého stupňa navrhovateľovi uložil povinnosť v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní v sume 21,24 Eur, podľa pol. 20a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Aj proti uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, ktorým žiadal predmetné prvostupňové uznesenie pre nesprávne právne posúdenie zrušiť a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastaviť. V odvolaní uviedol, že vzhľadom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zák. č. 71/1992 Zb. nie je povinný platiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisov a elektronických podaní. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 M Cdo 20/2010, z ktorého vyplýva, že oslobodenie od súdnych poplatkov (či už osobné alebo vecné) nie je zákonom o súdnych poplatkoch nijako obmedzené a vzťahuje sa na všetky položky uvedené v sadzobníku zákona o súdnych poplatkoch, ako aj na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. júla 2012, č. k. 5Co/313/2012-131. Záverom dodal, že podania boli podpísané zaručeným elektronickým podpisom, a preto ich podľa § 42 ods. 1 O.s.p. nebolo potrebné dopĺňovať v potrebnom počte rovnopisov.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania vec prejednal podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní veci dospel k záveru, že ani odvolanie navrhovateľa voči uzneseniu ukladajúcemu zaplataenie súdneho poplatku za vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní nie je dôvodným.

Ako už bolo odvolacím súdom vyššie uvedené s účinnosťou od 01. októbra 2012 bolo zo zákona o súdnych poplatkoch vypustené ust. § 4 ods. 1 písm. k), podľa ktorého sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vzťahovalo vecné oslobodenie od súdnych poplatkov. Prechodným ust. § 18ca zák. o súdnych poplatkoch zákonodarca vymedzil, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Súd prvého stupňa v danom prípade nevyrubil súdny poplatok za konanie, ale za úkon súdu uskutočnený v marci 2014 (vyhotovenie rovnopisov elektronických podaní), na ktorý sa preto oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. nevzťahuje. V súlade s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09. 08. 2011, sp. zn. 5MCdo 20/2010 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. 07. 2012, č. k. 5Co/313/2012-131 by bol navrhovateľ oslobodený od predmetného súdneho poplatku, avšak len za poplatkový úkon navrhnutý do 30. 09. 2012. Jeho námietky sú preto v tomto smere neopodstatnené.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa o tom, že netreba dopĺňať podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, a preto mu nemohla vzniknúť poplatková povinnosť. V posudzovanom prípade nie je sporné, že podania navrhovateľa doručené súdu boli podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Odvolací súd však poukazuje na to, že je potrebné rozlišovať medzi súdnym poplatkom za vyhotovenie rovnopisu podaní urobených elektronickými prostriedkami

podpísanými zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona (viď položka 20a sadzobníka súdnych poplatkov) od úhrady vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 O.s.p. Ak bolo podanie urobené elektronickým prostriedkom podpísaným zaručeným elektronickým podpisom, súd vyhotoví potrebný počet rovnopisov a ich príloh bez toho, aby žiadal náhradu vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 O. s. p. (poznámka 1 k položke 20a sadzobníka). Uvedené však nezbavuje navrhovateľa povinnosti zaplatiť súdny poplatok, keďže súdny poplatok nepredstavuje náhradu vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 O. s. p. (ide o dva rozdielne, samostatné nároky).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil aj uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 03. apríla 2014, č. k. 10C/191/2011-546.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.